

NOTITIE

Datum	30 november 2015
Aan	Frank Simmes, Eelco Bots
Van	Sergej van de Bilt (Pondera Consult)
Betreft	Oplegnotitie MER Windpark Den Tol
Projectnummer	710003

1. Aanleiding

Op 27 mei 2015 is het besluit van de gemeenteraad van Oude IJsselstreek over het bestemmingsplan "Windpark Den Tol Netterden" vernietigd door de uitspraak van de Raad van State. Voor dit bestemmingsplan is in 2013 een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld voor Windpark Den Tol (Pondera Consult, 2013). De initiatiefnemer (Windpark Den Tol B.V.) heeft Pondera Consult verzocht om het MER te actualiseren op basis van eventueel nieuw beleid en de uitspraak van de Raad van State (uitspraak 201400754/1/R2). Deze notitie kan samen met het MER uit 2013 vervolgens weer gebruikt worden voor een nieuwe bestemmingsplanprocedure om het windpark alsnog mogelijk te maken.

Achtereenvolgend passeren de volgende onderwerpen de revue:

- Minimumhoogte turbines opnemen in bestemmingsplan;
- Nut en noodzaak;
- Veiligheid ten opzichte van wegen;
- Passende Beoordeling.

Deze onderwerpen uit de uitspraak van de Raad van State leiden tot aandachtspunten voor deze oplegnotitie. Ook zijn er andere onderwerpen aan de orde geweest in de uitspraak van de Raad van State. Van deze onderwerpen heeft ofwel de Raad van State geoordeeld dat deze afdoende zijn behandeld in het MER, ofwel hebben deze onderwerpen geen relatie met de inhoud van het MER. Een voorbeeld van het eerste is het aspect geluid, waarvan de raad van State aangeeft dat de raad zich in redelijkheid op basis van het rapport Slagschaduw en geluid op het standpunt heeft kunnen stellen dat niet hoeft te worden gevreesd dat het plan zal leiden tot onaanvaardbare geluidhinder voor appellant sub 2 en de andere omwonenden (zie 18.2 van de uitspraak 201400754/1/R2). Een voorbeeld van het tweede is het aspect Terinzagelegging (zie 7. van de uitspraak 201400754/1/R2), wat geen invloed heeft op de inhoud van het MER.

2. Minimumhoogte turbines opnemen in bestemmingsplan

Stichting TegenWind stelt dat in het bestemmingsplan ten onrechte niet is vastgelegd wat de minimale ashoogte, tiphoogte en omvang van de rotorbladen van de in het plan voorziene windturbines zijn. Hierdoor is onduidelijk welke hoogte de windturbines zullen hebben. Bovendien vreest Stichting TegenWind dat kleine windturbines meer overlast met zich meebrengen dan grote windturbines.

In het MER zijn alternatieven opgenomen met turbines op 100 en op 139 meter ashoogte. De rotordiameter van de onderzochte alternatieven bedroeg 112 meter, waarbij in het MER tevens is ingegaan op turbines met een rotordiameter tot 122 meter. Voor het MER is het belangrijk dat effecten niet onderschat worden en er dus gekozen wordt voor een worstcase insteek, bijvoorbeeld door uit te gaan van een turbine met maximale afmetingen voor het bepalen van slagschaduwinder. Dat betekent dat bij daadwerkelijke realisatie van het windpark de effecten op het milieu gelijk of beter zijn, dan hetgeen in het MER is opgenomen.

Een windpark met windturbines met een lagere ashoogte dan 100 meter, of turbines met een kleinere rotordiameter dan 122 meter veroorzaken in het algemeen minder effecten op het milieu. Vandaar dat in het MER de grootste afmetingen als uitgangspunt zijn gehanteerd.

Echter kunnen grotere effecten voor ecologie niet op voorhand worden uitgesloten wanneer de ashoogte lager ligt dan 100 meter, aangezien het kan voorkomen dat op lagere hoogtes andere (en meer) soorten vogels en vleermuizen vliegen, waardoor bij een verlaging van de ashoogte van een windturbine andere en ook meer effecten kunnen optreden. Nogmaals, tussen de 100 en 139 meter ashoogte zijn alternatieven in het MER en PB onderzocht. Het is dan aanbevelenswaardig om naast de maximale ashoogte ook de minimale ashoogte van 100 meter op te nemen in het bestemmingsplan.

3. Nut en noodzaak

De nut en de noodzaak voor Windpark Den Tol dient voldoende aangetoond te zijn. Het MER (2013) behandelt in paragraaf 2.1 de nut en noodzaak van het windpark. Op Europees, nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau is aangegeven dat windturbines nodig zijn om duurzame energiedoelstellingen te kunnen behalen. Dat is anno 2015 niet veranderd, aangezien de doelstellingen geformuleerd zijn voor een periode tot 2020 of later en deze doelstellingen nog (lang) niet zijn behaald.

Daarbij is ten opzichte van 2013 de provinciale doelstelling van 210 MW in 2020 inmiddels verhoogd naar 230,5 MW. De noodzaak van een windpark van de omvang van Windpark Den Tol is daarmee ook groter geworden. Ook heeft de provincie Gelderland de Windvisie vastgesteld op 12 november 2014. Daarin wordt niet langer gewerkt met zoekgebieden voor windenergie, maar wordt ingezet op locaties waarover overeenstemming bestaat met de betreffende gemeenten. Windpark Den Tol is in de Windvisie opgenomen als 'Bestaande locatie' en het beleid van de provincie gaat er dus reeds vanuit dat de locatie wordt gerealiseerd. Over de locatie is overeenstemming tussen provincie en gemeente.

4. Veiligheid ten opzichte van wegen

Stichting TegenWind betoogt dat de raad ten onrechte niet heeft onderzocht wat de veiligheidsrisico's zijn van de plaatsing van enkele turbines op minder dan 50 meter van de openbare weg. Voorts heeft volgens Stichting TegenWind geen verantwoording van het groepsrisico en het plaatsgebonden risico plaatsgevonden.

In het MER uit 2013 is bepaald wat de plaatsgebonden risico-contouren zijn van alternatieven met als voorbeeldturbine de V112. Hieruit bleek dat zich geen relevante (beperkt) kwetsbare objecten binnen de risico-contour bevinden. Inmiddels is het Handboek Risicozonering Windturbines 3.1 (2014) verschenen, als opvolger van het handboek waarmee is gerekend ten tijde van het opstellen van het MER in 2013. Ook op basis van het nieuwe handboek uit 2014

en turbines met een ietwat grotere rotor (122 meter) zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten gelegen binnen de risico-contour.

Voor wat betreft wegen geldt dat het handboek alleen ingaat op het risico voor rijkswegen. Bij een rotordiameter groter dan 60 meter geldt dat tenminste de halve rotordiameter moet worden aangehouden tot aan de rand van rijkswegen. Voor lokale en regionale wegen bestaan geen algemene exteme veiligheidsnormen, hoewel eenzelfde afstand wel wordt aangeraden als voor rijkswegen. Ongeacht deze afstanden vastgesteld in de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatwerken, dient het Individueel passantenrisico (IPR) en Maatschappelijk Risico (MR) berekend worden voor rijkswegen ten gevolge van de plaatsing van windturbines binnen de werpafstand bij nominaal toerental ten opzichte van de rand van de verharding.

Een aantal turbines van het voorkeursalternatief staan in de nabijheid van gemeentelijke wegen. Hiervoor gelden dus geen algemene externe veiligheidsnormen. Het gaat om de wegen Netterdensestraat, Broekweg en Jonkerstraat. Voor afstanden tussen turbines tot de wegen wordt verwezen naar tabel 1 en figuur 1. Er zal beperkt wiekoverslag plaats kunnen vinden bij drie windturbines, twee naast de Jonkerstraat en één naast de Broekweg. Vanwege het lage aantal verkeersbewegingen over de gemeentelijke wegen in vergelijking met rijkswegen, worden op voorhand geen ontoelaatbare risico's verwacht van de turbines die in de nabijheid van de gemeentelijke wegen zijn geprojecteerd. Er zijn geen mitigerende maatregelen noodzakelijk.

Tabel 1 Afstand turbines tot wegen in voorkeursalternatief

Turbine #	Afstand tot weg in meters	Maximale wiekoverslag in meters bij een rotor van 122 meter
Westrij, meest noordelijke nabij Broekweg	46	15
Westrij, meest zuidelijke nabij Jonkerstraat	45	16
Oostrij, middelste nabij Netterdensestraat	63	0
Oostrij, meest zuidelijke nabij Jonkerstraat	53	8

Figuur 1 Ligging turbines tot wegen in voorkeursalternatief

5. Passende Beoordeling

Onderdeel van het MER is de Passende Beoordeling (PB) die in het kader van de Natuurbeschermingswet 1994 is opgesteld. De PB is aangepast, naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State (uitspraak 201400754/1/R2). Er wordt hier verwezen naar de nieuwe Passende Beoordeling, die de Passende Beoordeling en de aanvullingen daarop uit 2013 vervangt.

De beoordeling van de alternatieven die zijn beschouwd in het MER veranderen niet door de nieuwe PB. Nog steeds scoort alternatief 2 en 3 beter dan alternatief 1 en 4 bij het effect op beschermde gebieden tijdens exploitatie van het windpark vanwege het geringer aantal vogelslachtoffers en de minder grote barrièrewerking. Alternatief 3 scoort beter dan de andere alternatieven bij het effect op beschermde soorten tijdens exploitatie, zie het MER uit 2013.